

Makler papierów wartościowych

331102

Inna nazwa zawodu: nie występują

Zadania i czynności

Formalna definicja tego zawodu - w rozumieniu ustawy o obrocie papierami wartościowymi - powiada, że jest to licencjonowany pośrednik w obrocie papierami wartościowymi. Makler w imieniu własnym, ale na zlecenie klienta i na jego rachunek dokonuje kupna i sprzedaży oraz innych operacji (np. pobranie dywidendy) na rynku papierów wartościowych.

W zawodzie tym wyraźnie rysują się trzy podstawowe stanowiska pracy: makler obsługujący klientów w biurze maklerskim, makler pracujący na giełdzie oraz makler - specjalista giełdowy.

Makler w biurze maklerskim (jego oddziałach) przyjmuje zlecenia klienta dotyczące kupna i sprzedaży papierów wartościowych (jakie papiery, ile, za jaką cenę, kiedy mają być przedmiotem transakcji), sprawdza czy klient ma zaksięgowaną odpowiednią ilość pieniędzy i rejestruje wszelkie operacje na jego rachunku (wpłaty i wypłaty, blokada konta, pobór dywidendy). Makler wprowadza te informacje do systemu komputerowego i przekazuje w ten sposób do centrali biura maklerskiego. Wystawia również wszelkie niezbędne dokumenty (np. dowody wpłaty i wypłaty). Makler w biurze informuje klientów o stanie ich rachunku, zawartych transakcjach oraz udziela ogólnych informacji o rynku papierów wartościowych. Makler ma prawo tylko informować klientów o sytuacji na giełdzie, nie wolno mu natomiast rekomendować żadnych transakcji.

Makler pracujący na giełdzie jako przedstawiciel biura maklerskiego nie ma bezpośredniego kontaktu z klientami. Od maklera w swoim biurze otrzymuje zlecenia klientów i wprowadza je do komputerowego systemu Giełdy Papierów Wartościowych lub Centralnej Tablicy Ofert (rynek pozagiełdowy), poprzez który zawierane są transakcje. Podczas tzw. dogrywki na giełdzie makler zgłasza zlecenia klientów przekazywane na żywo z biura maklerskiego. Po zakończeniu sesji przekazuje do biura informacje o zawartych transakcjach.

Makler - specjalista giełdowy, pracujący na giełdzie w imieniu własnym, zbiera od maklerów giełdowych zlecenia kupna oraz sprzedaży i kojarzy je ze sobą, ustalając w ten sposób kurs (cenę) papierów wartościowych. Po ustaleniu kursu makler-specjalista giełdowy zawiera transakcje i potem często prowadzi jeszcze tzw. dogrywkę. Wtedy składa własne zlecenia kupna i sprzedaży z funduszu, który ma do dyspozycji od biura maklerskiego. Celem zleceń własnych maklera - specjalisty jest zrównoważenie rynku, tzn. umożliwienie zawarcia jak największej ilości transakcji po aktualnie ustalonym kursie. Chodzi o to, by na rynku giełdowym był jak największy obrót i złożone zlecenia miały jak największą szansę realizacji. Wszelkie operacje makler - specjalista giełdowy przeprowadza poprzez ich zapisanie w systemie komputerowym giełdy według procedur, ustalonych przez Giełdę Papierów Wartościowych.

Środowisko pracy

materialne środowisko pracy

Miejszem pracy maklera są pomieszczenia biura maklerskiego lub giełdy. Najwięcej czasu makler spędza przy komputerze wprowadzając dane, przeprowadzając operacje finansowe, przygotowując różne zestawienia i wypełniając niezbędne dokumenty (np. dotyczące wpłat i wypłat, stanu rachunku klienta itp.). Istotne jest zatem, by jego stanowisko pracy było dobrze zorganizowane i wyposażone w ergonomiczne sprzęty.

warunki społeczne

Makler obsługujący klientów w biurze maklerskim ma oczywiście kontakt z wieloma ludźmi. Natomiast makler giełdowy i makler-specjalista giełdowy mają bardziej ograniczone kontakty. Skupieni są przede wszystkim na pracy przy komputerze i innych pracach dokumentacyjnych.

warunki organizacyjne

Choć czynności wykonywane przez maklera są dość skomplikowane, to jednak mają charakter rutynowy. Makler musi wykonywać wszelkie swoje zadania ściśle według procedur, ustalonych przez Komisję Papierów Wartościowych, Giełdę Papierów Wartościowych oraz jego Biuro Maklerskie.

Wymagania psychologiczne

Praca w zawodzie maklera papierów wartościowych wymaga przede wszystkim znakomitej dyscypliny intelektualnej i podzielności uwagi. Makler musi uważnie i rzetelnie wykonać wszelkie operacje, związane z rachunkowością finansową, trzymając się ściśle wyznaczonych procedur. Często operacje te trzeba wykonać i wprowadzić do systemu komputerowego biura maklerskiego lub giełdy w krótkim czasie i biorąc pod uwagę wiele różnych informacji. W zawodzie tym niezbędna jest duża wyobraźnia finansowa i zdolności rachunkowe - np. trzeba błyskawicznie wyliczyć ile będzie warta zainwestowana złotówka za rok czy kilka lat.

Konieczność pracy w szybkim tempie i poczucie odpowiedzialności za swoje czynności powoduje, że praca maklera jest wybitnie stresująca. Trzeba dobrze panować nad swoimi emocjami i rozwinąć w sobie zdolność sprawnego i dokładnego wykonywania swojej pracy nawet w narastającej nerwowej atmosferze. Większość czynności maklera - jak zostało już powiedziane - choć jest dość skomplikowana, ma jednak charakter rutynowy. W tym zawodzie cenną cechą jest też cierpliwość. Kolokwialnie można zatem powiedzieć, że makler to człowiek-maszyna do błyskawicznego i bezbłędnego przetwarzania zleceń klientów. Jest to praca dla ludzi o mocnych nerwach i raczej młodszych.

Makler pracujący bezpośrednio przy obsłudze klientów w biurze maklerskim powinien mieć także łatwość nawiązywania kontaktów z innymi ludźmi. Ale umiejętność porozumiewania się z ludźmi, takt i opanowanie, pomagają również w pracy maklerom na innych stanowiskach.

Wymagania fizyczne i zdrowotne

Nie ma istotnych przeciwwskazań zdrowotnych do uprawiania tego zawodu.

Warunki podjęcia pracy w zawodzie

Warunkiem podjęcia pracy maklera jest uzyskanie licencji, którą po zdaniu egzaminu wydaje Komisja Papierów Wartościowych. Do egzaminu mogą przystąpić i ubiegać się o licencję osoby z wykształceniem minimum średnim, nie karane za przestępstwa przeciw mieniu.

Do egzaminu przygotowują kursy, organizowane przez różne instytucje edukacyjne, np.:

Centrum Prywatyzacji. Międzynarodowa Fundacja Rozwoju

Rynku Kapitałowego i Przekształceń Własnościowych w RP

Kurs trwa ok. 200 godzin i obejmuje zagadnienia uregulowań prawnych rynku papierów wartościowych, klasyfikacji i funkcjonowania rynku papierów wartościowych, matematyki finansowej, ewidencji transakcji papierów wartościowych, etyki zawodowej. Ceny kursów są dość zróżnicowane. Do egzaminu przed Komisją Papierów Wartościowych można również przygotować się samodzielnie. Najlepszą podstawą do zdobycia tego zawodu są studia ekonomiczne lub prawnicze.

Makler - specjalista giełdowy musi najpierw mieć licencję maklera papierów wartościowych, a następnie przejść dodatkowy kurs, organizowany przez Giełdę Papierów Wartościowych i zdać egzamin.

Możliwości awansu w hierarchii zawodowej

W zawodzie tym występują dwa elementarne stopnie w rozwoju kariery: makler giełdowy i następnie makler-specjalista giełdowy. Po kilku latach pracy i zdobyciu doświadczenia można wycofać się z zawodu i ubiegać się o różne interesujące posady w bankach i w innych instytucjach finansowych.

Możliwości podjęcia pracy przez dorosłych

Warunkiem podjęcia pracy maklera jest uzyskanie licencji, którą po zdaniu egzaminu wydaje Komisja Papierów Wartościowych. Do egzaminu mogą przystąpić i ubiegać się o licencję osoby z wykształceniem minimum średnim, nie karane za przestępstwa przeciw mieniu.

Do egzaminu przygotowują kursy, organizowane przez różne instytucje edukacyjne, np.:

Centrum Prywatyzacji. Międzynarodowa Fundacja Rozwoju

Rynku Kapitałowego i Przekształceń Własnościowych w RP

Kurs trwa ok. 200 godzin i obejmuje zagadnienia uregulowań prawnych rynku papierów wartościowych, klasyfikacji i funkcjonowania rynku papierów wartościowych, matematyki finansowej, ewidencji transakcji papierów wartościowych, etyki zawodowej. Ceny kursów są dość zróżnicowane.

Do egzaminu przed Komisją Papierów Wartościowych można również przygotować się

samodzielnie. Najlepszą podstawą do zdobycia tego zawodu są studia ekonomiczne lub prawnicze.

Makler - specjalista giełdowy musi najpierw mieć licencję maklera papierów wartościowych, a następnie przejść dodatkowy kurs, organizowany przez Giełdę Papierów Wartościowych i zdać egzamin.

Możliwości zatrudnienia

Informacje będą sukcesywnie uzupełniane.

Zawody pokrewne

- doradca inwestycyjny
- księgowy papierów wartościowych

Polecana literatura

Socha J, Zrozumieć giełdę, Olympus, 1993

Komar Z ., Sztuka spekulacji, PRET, 1993